

Osztályozó vizsgakövetelmények

Irodalom

5-8. évfolyam

1. 5. ÉVFOLYAM

1.1. I. FÉLÉV

KÖVETELMÉNYEK

Az irodalmi művek csoportosítási lehetőségei	műnemek szerint → az epika / líra / dráma fogalma, jellemzői
	műfajok szerint → a műfaj fogalma, jellemzői, néhány alpműfaj felsorolás-szintű ismerete
	eredet szerint → a népköltészeti / műköltészeti alkotások jellemzői
	forma szerint → a vers- és / prózaforma jellemzői
	Petőfi Sándor életrajza
Néhány lírai alkotás ismerete a tankönyvben szereplő költemények közül (Weöres Sándor: <i>Ó, ha cinke volnék</i> / Arany János: <i>Családi kör</i> /Petőfi Sándor: <i>Egy estém otthon</i>)	a DAL műfaji meghatározása
	az ÉLETKÉP műfaji meghatározása
	Memoriter → <i>Petőfi Sándor: Egy estém otthon</i>
Mesék	A mese fogalma, jellemzői
	Valós és mesei elemek felismerése, elkülönítése a mesékben
	Az egyes mesetípusok jellemzőinek ismerete, a típusjegyek azonosítása a tankönyvben szereplő mesék alapján → valós mese, tréfás mese, állatmese, tündérmese
Eredetünk a mondákban és a regékben	A monda fogalma, jellemzői, műfaji sajátosságai
	Az eredetmonda fogalma, jellemzői

	<p>A rege fogalma, jellemzői, műfaji sajátosságai</p> <p>A műfaji sajátosságok felismerése és azonosítása a tankönyvben szereplő olvasmányok alapján (<i>A csodaszarvas / Arany János: Rege a csodaszarvasról</i>)</p> <p>Azonosságok és különbözőségek a tankönyvben szereplő két műben → cselekmény, helyszínek, szereplők, elbeszélői stílus, stb.</p>
Múltunk a mítoszokban	<p>A mítosz / mitológia eredete, fogalma, jellemzői</p> <p>A mítosz műfaji sajátosságai</p> <p>A műfaji sajátosságok felismerése és azonosítása a tankönyvben szereplő olvasmányok alapján (<i>Daidalosz és Ikarosz, Prométheusz, Parisz ítélete</i>)</p>
Család, otthon, nemzet a bibliai történetekben	<p>A Szentírás irodalmi jelentősége, részei</p> <p>Fogalomismeret: próféta, evangélium, teremtéstörténet, pusztulástörténet</p> <p>2-3 bibliai történet ismerete a tankönyv olvasmányai alapján</p>

1.2. II. FÉLÉV

KÖVETELMÉNYEK

<p>Petőfi Sándor: János vitéz</p>	<p>Petőfi-életrajz és pályakép</p>
	<p>A János vitéz cselekményének ismerete</p>
	<p>Valós és mesei elemek keveredése a <i>János vitézben</i></p>
	<p>Az elbeszélő költemény műfaji sajátosságai</p>
	<p>A költői stílus</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ költői képek = szóképek → metafora / megszemélyesítés / hasonlat ▪ alakzatok → ellentét, felsorolás, ismétlés, kérdés, megszólítás, túlzás
	<p>Írói közlésmódok a <i>János vitézben</i> (szövegtípusok) → elbeszélés, leírás, jellemzés, párbeszéd</p>
	<p>Az elbeszélő művek szerkezeti egységei → jellemzők, azonosításuk a János vitézben</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Bevezetés ▪ Bonyodalom ▪ A cselekmény kibontása ▪ Tetőpont ▪ Megoldás <p>A <i>János vitéz</i> verselése, rímképlete</p> <p>Memoriter → Petőfi Sándor: <i>János vitéz</i> / részletek</p>
<p>Szülőföld, táj</p>	<p>A fejezetben szereplő költemények ismerete (Petőfi Sándor: Szülőföldem; Az alföld / Nagy László: Balatonparton / Weöres Sándor: Tájkép)</p>
	<p>A szülőföldhöz való kötődés megjelenése a tanult költeményekben</p>
	<p>Fogalomismeret: tájleíró költemény</p>
	<p>Memoriter: Petőfi Sándor: Az alföld</p>
<p>Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk</p>	<p>A regény és az ifjúsági regény fogalma, jellemzői</p>
	<p>A regény keletkezésének körülményei</p>

	A regény cselekménye, szerkezeti egységei
	A történet ideje és helyszínei
	A regény szereplői
Fekete István: A koppányi aga testamentuma	A regény keletkezésének körülményei
	A regény cselekménye, szerkezeti egységei
	A történet ideje és helyszínei
	A regény szereplői

2. 6. ÉVFOLYAM

2.1. I. FÉLÉV

KÖVETELMÉNYEK

A monda és a rege	A csodaszarvas
	Arany János: Rege a csodaszarvasról
	A fehér ló mondája
	Egy várépítés története
	Mátyás király meg Markóp
	Kőműves Kelemenné
	Vörösmarty Mihály: A buvár Kund
	Arany János: A walesi bárdok
Arany János: Toldi	Mozaikok Arany János életéből
	Hogyan keletkezett a Toldi?
	Toldi
	Költői eszközök a műben
	Az epikai művek sajátosságai
	Memoriterek

2.2. II. FÉLÉV

KÖVETELMÉNYEK

Gárdonyi Géza: Egri csillagok	Gárdonyi Géza - Egri csillagok - a regény keletkezése
	Gárdonyi Géza - Egri csillagok - a regény ideje és tere
	A regény cselekménye
	A regény szerkezete
Ízelítő a költészet megfejthető titkaiból	A szarvasmotívum jelentése a lírai alkotásokban
	Két változat a téli táj hangulatának megjelenítésére
	Fohász a teremtett világhoz
	Válogatás a kortárs költészet "temegén" alkotásaiából
Fazekas Mihály: Lúdas Matyi	Fazekas Mihály : Lúdas Matyi - Első levonás
	Fazekas Mihály : Lúdas Matyi - Második levonás
	Fazekas Mihály : Lúdas Matyi - Harmadik levonás
	Fazekas Mihály : Lúdas Matyi - Negyedik levonás
Közös feldolgozás	A küklpsz barlangjában
	Dávid és Góliát párviadala
	Móra Ferenc: Kuckó király
	Lázár Ervin: Az asszony
	A kalandregény

3. 7. ÉVFOLYAM

3.1. KÖTELEZŐ OLVASMÁNYOK, MEMORITEREK

KÖTELEZŐ OLVASMÁNYOK

Jókai Mór: A nagyenyedi két fűzfa illetve Névtelen vár

Mikszáth Kálmán: Szent Péter esernyője **vagy** A két koldusdiák vagy A beszélő köntös

Mikszáth Kálmán: A néhai bárány

Mikszáth Kálmán: A Balóthy-domínium

Illetve egyeztetve a szaktanárral

MEMORITEREK

Csokonai Vitéz Mihály: A Reményhez

Kölcsey Ferenc: Himnusz – teljes szöveg

Kölcsey Ferenc: Huszt

Kölcsey Ferenc: Emléklapra

Vörösmarty Mihály: Szózat – teljes szöveg

Petőfi Sándor: Nemzeti dal

Petőfi Sándor: Szabadság, szerelem

Petőfi Sándor: Szeptember végén

3.2. I. FÉLÉV

KÖVETELMÉNYEK

Csokonai Vitéz Mihály: A Reményhez

Csokonai Vitéz Mihály: Zsugori uram

Mozaikok Kölcsey Ferenc életéből

Buzdítás a cselekvő hazaszeretetre Kölcsey Ferenc: Huszt

Nemzeti összetartozásunk éneke Kölcsey Ferenc: Himnusz

Szellemi és lelki útravaló Kölcsey Ferenc: Parainesis Kölcsey Kálmánhoz

Mozaikok Vörösmarty Mihály életéből

A rendíthetetlen hűség éneke Vörösmarty Mihály: Szózat

Vörösmarty Mihály: Ábránd

Petőfi Sándor életútja

Lírai önarckép és ars poetica Petőfi Sándor: A XIX. század költői

A szülőföld, a magyar táj ábrázolása Petőfi Sándor: A puszta, télen

Petőfi Sándor: Reszket a bokor, mert...

A Júlia-versek Petőfi Sándor: Szeptember végén

Közéleti témájú versek Petőfi Sándor: Egy gondolat bánt engemet...

Petőfi Sándor: Nemzeti dal

Petőfi Sándor: Föltámadott a tenger...

3.3. II. FÉLÉV

KÖVETELMÉNYEK

Arany János életútja, Anekdoták Arany Jánosról
Elbeszélő költemény a perlekedő emberekről Arany János: A fülemile
A hűség és a hazaszeretet balladája Arany János: Szondi két apródja;
Egy elégia az Őszikékből Arany János: Epilógus
Mozaikok Jókai Mór életéből
Jókai Mór: A huszti beteglátogatók
Jókai Mór: A névtelen vár
Mozaikok Mikszáth Kálmán életéből, Mikszáth írói munkássága
A novellák ;Mikszáth Kálmán: A néhai bárány
Mikszáth írói munkássága – a karcolatok Mikszáth Kálmán: A Balóthy-domínium
Történetek kamaszokról Szembesülés önmagunkkal Janikovszky Éva: A tükör előtt (Egy kamasz monológja);
Tasnádi István: A kőmajmok háza
Közösségek, kapcsolatok, konfliktusok Vámos Miklós: Pofon
A dráma ;A komédia
Egy nagyon zsugori úr Molière: A fősvény
A komikum, a humor, a paródia tartalmi és nyelvi eszközei.

4. 8. ÉVFOLYAM

4.1. KÖTELEZŐ OLVASMÁNYOK

KÖTELEZŐ OLVASMÁNYOK

Móricz Zsigmond: Légy jó mindhalálig

Karinthy Frigyes: Tanár úr kérem

Tamási Áron: Ábel a rengetegben

Örkény: Egyperces novellák

William Shakespeare: Romeo és Júlia

George Orwell: Állatfarm

Egy szabadon választott Agatha Christi vagy Arthur Conan Doyle regény

Illetve egyeztetve a szaktanárral

4.2. I. FÉLÉV

KÖVETELMÉNYEK

irodalomelméleti alapfogalmak (műnemek jellemzői, műfajok felsorolása és definíciója), művek osztályozása eredet és forma szerint, költői szóképek és alakzatok, rím és ritmus, stíluskorszakok felsorolása)

Ady Endre életrajza

Műelemzések: Góg és Magóg, A magyar Ugaron, Lédával a bálban, A föl-földobott kő, A fekete zongora, Őrizem a szemed, Párizsban járt az Ősz

Móricz Zsigmond életrajza

A Hét krajcár elemzése

A Légy jó mindhalálíg c. regény feldolgozása

Babits Mihály életrajza

Verselemzések: Messze, messze, Új leoninusok

Juhász Gyula életrajza

Verselemzések: Milyen volt..., Anna örök, Tiszai csönd

Félévi kötelező olvasmányok: Móricz Zsigmond: Légy jó mindhalálíg, Agatha Christie: Gyilkosság az Orient expresszen

Kosztolányi Dezső rövid életrajza

Kosztolányi Dezső: A szegény kisgyermek panaszai című ciklusból: És látom őt, a Kisdedet... A rút varangyot véresen megöltük... Ez a beteg, borús, bús, lomha Bácska

Tóth Árpád: Körúti hajnal, Esti sugárkoszorú, Láng

Karinthy Frigyes pályaképe

Karinthy: Tanár úr kérem c. munkájából a következő novellák: A rossz tanuló felel, A jó tanuló felel, Röhög az egész osztály, Reggel hétkor, Magyarázom a bizonyítványom

A rossz tanuló felel, A jó tanuló felel, Röhög az egész osztály, Reggel hétkor, Magyarázom a bizonyítványom

Tamási Áron pályaképe, rövid életrajza

Tamási Áron: Ábel a rengetegben regényfeldolgozás

4.3. II. FÉLÉV

KÖVETELMÉNYEK

József Attila pályaképe, József Attila: Curriculum vitae

József Attila: Tiszta szívvel, Ringató, Amit szívedbe rejtész, A Dunánál, Születésnapomra

Radnóti Miklós pályaképe

Radnóti Miklós: Nem tudhatom, Erőltetett menet, Razglednicák, Tétova óda

Örkény István pályaképe

Örkény István: Egyperces novellákból: Arról, hogy mi a groteszk, Nászutasok a légyapíron, Használati utasítás, Arról, hogy mi a groteszk, In memoriam dr.K.H.G, Legmerészebb álmaink is megvalósíthatók, Pecsét, Hogylétemről, Nászutasok a légyapíron

Illyés Gyula: Egy mondat a zsarnokságról

Weöres Sándor pályaképe, a Rongyszőnyeg ciklusból: Száncsengő, Galagonya, Bóbita

Szabó Lőrinc pályaképe: Versek a Tücsökzene című ciklusból Óriás szív, Ima a gyermekekért

Shakespeare: Romeo és Júlia feldolgozás